MEDECINS SANS FRONTIERES
LÉKAŘI BEZ HRANIC

Seifertova 555/47
Praha 3 - Žižkov
130 00

Tel.: +420 257 090 150
E-mail: office@lekari-bez-hranic.cz

Web Int: www.msf.org
Web CZ: www.lekari-bez-hranic.cz

Zveřejnění první interní zprávy Lékařů bez hranic

Nemocnice mají podle pravidel války chráněný status. A přesto se v časných hodinách 3. října stala nemocnice Lékařů bez hranic v Kundúzu terčem bezohledného a surového leteckého útoku armády USA.

Pacienti uhořeli na svých lůžkách, zdravotníci přišli o části těla, včetně hlavy a končetin, a další byli zasaženi palbou z bitevního vrtulníku AC-130, když se snažili utéci z hořící budovy. Bylo zabito minimálně třicet pracovníků Lékařů bez hranic a pacientů.

Tento týden Lékaři bez hranic dokončili první zprávu o událostech, ke kterým došlo před leteckými útoky, během nich a po nich. Přestože naše interní šetření stále probíhá, rozhodli jsme se sdílet první závěry s veřejností, abychom předešli spekulacím a byli transparentní. Vynechali jsme podrobnosti, které by mohly vést k identifikaci konkrétních jednotlivců. Tam, kde čtenář zvenčí potřebuje dodatečné vysvětlení, jsme přidali poznámky pod čarou.

Toto je pohled zevnitř nemocnice. Postrádáme však pohled zvenčí – pohled na to, co se stalo na straně vojenského velení.

Fakta shrnutá v této zprávě potvrzují naše prvotní předpoklady: Traumacentrum Lékařů bez hranic bylo v době leteckého útoku USA plně funkční nemocnicí se 105 pacienty, ve které právě probíhaly chirurgické operace. Pravidla Lékařů bez hranic byla vyžadována a dodržována, včetně zákazu zbraní. Lékaři bez hranic měli před leteckým útokem a během něho plnou kontrolu nad nemocnicí. Uvnitř areálu nemocnice nebyli žádní ozbrojení bojovníci a z areálu ani v jeho blízkém okolí neprobíhaly v době před útoky žádné boje.

Víme, že jsme provozovali nemocnici, která ošetřovala pacienty – včetně zraněných bojovníků z obou stran – a že se nejednalo o žádnou „základnu Tálibánu“.

Zůstává otázkou, zda naše nemocnice ztratila v očích armády zapojené do tohoto útoku status chráněné budovy – a pokud to tak bylo, proč. Odpovědi neleží uvnitř nemocnice Lékařů bez hranic. Tyto odpovědi mají lidé, kteří žádali, přikázali a schválili letecké útoky.

Víme, že v okolí budovy operovaly různé ozbrojené složky: Speciální jednotky, armáda, policie a ozbrojená opozice. Každá z těchto skupin mohla jednat podle jiného pojetí nebo výkladu toho, jak se mezinárodní humanitární právo uplatňuje na práci zdravotníků ve válce. Jakákoliv nejasnost má smrtící dopad na naši schopnost pracovat na frontových liniích.

Náš požadavek je jednoduchý: Fungující nemocnice, která pečuje o pacienty, jako byla ta v Kundúzu, nemůže jednoduše ztratit ochranu a být napadena. Zranění bojovníci jsou pacienty a musí být chráněni před útokem a ošetřováni bez rozdílu. Zdravotnický personál nikdy nesmí být trestán nebo napadán za to, že pečuje o zraněné válečníky.

Ve středu 7. října 2015 požádali Lékaři bez hranic o nezávislé vyšetření, provedené Mezinárodní humanitární vyšetřovací komisí. Přestože tato komise se aktivovala a je připravena vyšetřovat, Spojené státy a afghánská vláda ještě musí s tímto požadavkem souhlasit. Spolupráce s Mezinárodní humanitární vyšetřovací komisí je klíčový krok, který ukáže respekt k Ženevským konvencím. Dnes předáváme tuto interní zprávu současně veřejnosti a vyšetřovací komisi.

Útok na naši nemocnici v Kundúzu nám znemožnil poskytovat zdravotní péči pacientům ve chvíli, kdy jsme byli nejvíce potřeba. Potřebujeme jasnou záruku, že poskytování zdravotní péče z nás už nikdy neudělá terč útoku. Potřebujeme vědět, zda pravidla války stále platí.

Dr.Joanne Liu, Mezinárodní prezidentka Lékařů bez hranic

Celé znění zprávy (v anglickém jazyce) najdete zde: http://www.lekari-bez-hranic.cz/sites/czech/files/attachments/msf_kunduz_review_041115_for_public_release.pdf